

**В.В. Старцев,
А.А. Леках,
О.П. Мусієнко,
О.М. Гурін**

НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ОЗБРОЄННЯ ТА ВІЙСЬКОВОЇ ТЕХНІКИ В СИСТЕМІ ЛОГІСТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОВІТРЯНИХ СИЛ ЗС УКРАЇНИ

Харківський національний університет Повітряних Сил ім. І. Кожедуба, Харків

Анотація: Розглянуті нові науково-технічні підходи щодо вирішення проблем відновлення озброєння та військової техніки (ОВТ) у системі логістичного забезпечення (ЛЗ) Повітряних Сил (ПС) Збройних Сил (ЗС) України під час відсічі широкомасштабної агресії з боку РФ та виконання завдань у складі угруповання військ у зоні проведення операції об'єднаних сил на сході України.

Ключові слова: бойові дії, відновлення, озброєння та військова техніка, ефективність відновлення, логістичне забезпечення, ремонтно-відновлювальні роботи, ступінь пошкодження.

Процес удосконалення науково-технічних підходів щодо виконання заходів з відновлення ОВТ в системі ЛЗ ПС ЗС України пропонується поділити на три взаємопов'язаних етапи: перший – аналіз процесу відновлення ОВТ; другий – розробка методичного апарату; третій – розробка рекомендацій (пропозицій) щодо удосконалення системи ЛЗ з питань організації та здійснення відновлення ОВТ.

Аналіз процесу відновлення ОВТ складається з різних складових, головними з яких є проведення аналізу факторів що впливають на організацію відновлення ОВТ, способів і підходів до оцінювання ефективності відновлення ОВТ, існуючого методичного апарату оцінювання ефективності відновлення ОВТ, організаційно-штатної структури ремонтно-відновлювальних органів (РВО) ПС ЗС України, розробки вимог до організації відновлення пошкодженого ОВТ та визначення показників які характеризують ефективність відновлення ОВТ.

Для оцінювання ефективності відновлення пошкоджених ОВТ в умовах бойового застосування необхідна розробка методичного апарату, якій повинний складатися з опису ряду методик, наприклад: методики оцінювання стану ОВТ, пошкодженого під час ведення бойових дій; методики оцінювання можливостей відновлення ОВТ; методики визначення кількісно-якісного складу виїзних ремонтних бригад (ВРБр) з відновлення ОВТ; методики оцінювання ефективності функціонування відновлення ОВТ під час ведення бойових дій (БД) тощо.

Методика оцінювання стану ОВТ, пошкодженого під час ведення бойових дій призначена для проведення розрахунків очікуваних пошкоджень ОВТ внаслідок застосування противником засобів ураження. Методика оцінювання можливостей відновлення пошкодженого ОВТ призначена для проведення розрахунків очікуваних термінів відновлення ОВТ, пошкодженого противником. Методика визначення кількісно-якісного складу ВРБр з відновлення ОВТ пошкодженого в ході БД призначена для розрахунку оптимальної кількості ВРБр з відновлення ОВТ та їх складу.

Розробка рекомендацій та пропозицій щодо удосконалення системи ЛЗ з питань організації та здійснення відновлення ОВТ може включати різні напрями діяльності, головними з яких на наш погляд повинні бути: визначення проблемних питань організації відновлення пошкодженого ОВТ ПС ЗС України; вироблення рекомендацій щодо удосконалення відновлення ОВТ; розробка пропозицій щодо удосконалення організаційно-штатної структури та оснащення ремонтно-відновлювальних органів ПС ЗС України; вироблення рекомендацій органам військового управління щодо розробки необхідних керівних документів з відновлення ОВТ в системі ЛЗ ПС ЗС України; розробка Керівництва з відновлення ОВТ ПС ЗС України.

Аналіз існуючої організаційно-штатної структури та оснащення РВО ПС ЗС України, що висуваються до організації ремонтно-відновлювальних робіт на ОВТ, пошкодженого під час ведення БД, свідчить про зростаючу актуальність розробки та впровадження нових підходів щодо реорганізації системи відновлювання ОВТ в особливий період та створення сучасних засобів діагностування, технічного обслуговування та військового ремонту ОВТ родів військ ПС.

Основною метою розробки Керівництва з відновлення ОВТ ПС ЗС України є встановлення загальних вимог до планування, порядку організації та проведення ремонтно-відновлювальних робіт на ОВТ в особливий період (під час ведення бойових дій).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Доктрина Об'єднана логістика: затверджена Головнокомандувачем Збройних Сил України 19 вересня 2020 року. – К.: ГШ ЗС України, 2020. – 40 с.

2. Тимчасова настанова з логістичного забезпечення бойових дій частин (підрозділів) Повітряних Сил Збройних Сил України: Наказ Генерального штабу Збройних Сил України від 28.012.2019 № 494.

3. Основы теории восстановления эксплуатационных свойств технических систем: монографія / Ковтуненко А.П., Шишанов М.А, Зубарев В.В. Київ : НАУ., 2009. :637с.

4. Старцев В.В. Підходи щодо підтримки рішення на виконання заходів з відновлення озброєння та військової техніки в системі логістичного забезпечення Повітряних Сил Збройних Сил України / В.В. Старцев, В.Ф. Третяк, М.Б. Бровко, В.О. Джігірей, О.В. Коломійцев // Збірник наукових праць Державного науково-дослідного інституту випробувань і сертифікації озброєння та військової техніки. – Чернігів: ДНДІ ВС ОВТ, 2022. – Вип.1 (11). – С.116-126. – DOI: 10.37701/dndivsovt.11.2022.13.

Старцев Володимир Вікторович, науковий співробітник наукового центру Повітряних Сил Харківського національного університету Повітряних Сил ім. Івана Кожедуба, Харків, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-1562-6669>, електронна адреса: Starsevv1962@gmail.com.

Леках Альберт Анатольович, кандидат технічних наук начальник науково-дослідної лабораторії Харківського національного університету Повітряних Сил ім. І. Кожедуба, Харків, Україна, <https://orcid.org/0000-0003-2848-2593>, електронна адреса: super-albert.lekakh@ukr.net.

Мусяненко Олександр Павлович, кандидат технічних наук, провідний науковий співробітник Харківського національного університету Повітряних Сил ім. І. Кожедуба, Харків, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-2441-4609>, електронна адреса: HealsportUA@gmail.com.

Гурін Олександр Миколайович, кандидат військових наук, старший науковий співробітник Харківського національного університету Повітряних Сил ім. І. Кожедуба, Харків, Україна, <https://orcid.org/0000-0002-0951-3713>, електронна адреса: goorin61@gmail.com.

SCIENTIFIC AND TECHNICAL APPROACHES TO IMPROVEMENT RECOVERY OF WEAPONS AND MILITARY EQUIPMENT IN THE LOGISTICS SUPPLY SYSTEM OF THE AIR FORCES OF THE ARMED FORCES OF UKRAINE

Abstract:

Considered new scientific and technical approaches to solving the problems of restoring weapons and military equipment in the system of logistical support of the Air Force of the Armed Forces of Ukraine during the repulse of large-scale aggression by the Russian Federation and the performance of tasks as part of a group of troops in the area of joint forces operations in the east . of Ukraine.

Keywords: combat operations, recovery, weapons and military equipment, recovery efficiency, logistical support, repair and recovery works, degree of damage.

Volodymyr Startsev Research Associate of Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force University, Kharkiv, Ukraine <https://orcid.org/0000-0002-1562-6669>.

Albert Lekakh Candidate of Technical Sciences Chief of Sciences and Research Laboratory of Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force University, Kharkiv, Ukraine <https://orcid.org/0000-0003-2848-2593>.

Olexander Musienko Candidate of Technical Sciences Leading Researcher Associate of Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force University, Kharkiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-2441-4609>.

Olexander Gurin Candidate of Military Sciences Senior Research Associate of Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force University, Kharkiv, Ukraine, <https://orcid.org/0000-0002-0951-3713>.